

Opetus- ja kulttuuriministeriölle

Viite Dnro 21/010/2013

Lausunto hallituksen esitysluonnoksesta lukiolain ja opetus- ja kulttuuritoimen rahoituksesta annetun lain muuttamisesta (maahanmuuttajien ja vieraskielisten lukioon valmistava koulutus)

Iltakoulujen liitto kiittää mahdollisuudesta lausua näkemyksensä lakimuutosehdotuksista. Iltakoulujen liitto edustaa aikuislukioita – ja linjoja, joissa vastaavanlaista opetusta on annettu lisäluokan puitteissa.

Yleistä

Lukioon valmistavan koulutuksen mahdollistuminen on erinomaisen hyvä lisä maahanmuuttajien koulutustason nousuun ja mahdollisuuksiin selviytyä lukiosta. Lukioon valmistava koulutus täydentää maahanmuuttajataustaisten nuorten nuorisotakuun toteuttamista. Iltakoulujen liitto kuitenkin pelkää, että koulutus voidaan toteuttaa vain isomilla paikkakunnilla, jolloin pienten paikkakuntien opiskelijat ovat epätasa-arvoisessa asemassa.

Epätasa-arvoiseen asemaan joutuvat myös ne maahanmuuttajat, jotka ovat epävarmoja siitä, haluavatko lukioon vai ammatilliseen koulutukseen. Lisäksi monella maahanmuuttajalla on epärealistiset käsitykset omista mahdollisuuksistaan menestyä lukiossa. Tällaisten opiskelijoiden kohdalla opinto-ohjaajalla on suuri vastuu ohjatesaan opiskelijoita lukioon valmistavaan koulutukseen. Epävarmat opiskelijat onkin syytä edelleen ohjata lisäpisteiden takia lisäopetukseen, mikäli ylläpitäjällä sellainen on. Tämä vähentää lukioon valmistavaan koulutukseen tulijoita.

Esityksen tavoitteet ja keskeiset ehdotukset

Pidämme hyvänä, että koulutus liitetään kiinteänä osana lukiokoulutukseen. Hyvää on myös se, että lukioon valmistavaan koulutukseen ei ole ikärajaa eikä peruskoulutodistuksen saamisajankohdasta ole rajoitusta. Pidämme hyvänä sitä, että koulutus antaa mahdollisuuden parantaa peruskoulun päättöarvosanoja ja sen aikana on mahdollista suorittaa myös lukion kursseja.

Aikuislukioiden ja –linjojen kannalta on ensiarvoisen tärkeää, että koulutuksen laajuudesta on aikuissovellus.

Aikuissovelluksen valmistavan lukiokoulutuksen opiskelijat tulee ottaa valtioneuvoston periaatepäätöksen mukaisesti opintotuen piiriin syksystä 2014 lähtien. Oikeus koulumatkatukeen on myös tärkeä opiskelijoiden yhdenvertaisten opiskelumahdollisuuksien kannalta. Tuet ovat monelle maahanmuuttajalle tärkeitä, sillä kyse voi olla toimeentulosta, jos kotouttamisaika on päättynyt eikä oikeutta opintotukeen ole.

20§ Opiskelijaksi ottamisen perusteet

Opiskelijaksi tulee ottaa perinteiseen vähemmistöryhmäämme kuuluvat eli romanit, jotka myös ovat aliedustettuina toisen asteen koulutuksessa. On myös suomen kansalaisia, jotka ovat suorittaneet peruskoulun ulkomailla ja joiden suomen kielen taito voi olla puutteellinen. Toivomme, että ylläpitäjälle suodaan harkintavalta ottaa em. opiskelijoita lukioon valmistavan koulutuksen piiriin. Ehdotamme, että perusteiden kohta 1 kuuluisi näin; 1) joka on maahanmuuttaja tai muutoin vieraskielinen *tai valtaväestöön kuuluva henkilö, jolla on puutteellinen suomen kielen taito.*

24§ Lukion yksikköhinnat

Yksikköhinnan korotus on aiheellinen. On todennäköistä, että lukioon valmistavat ryhmät tulevat olemaan melko pieniä, joten korotuksen tulisi olla sama kuin perusopetukseen valmistavan koulutuksen yksikköhinta eli aikuisten koulutuksessa korotus olisi 1,67 ja nuorten koulutuksessa 2,27. Se rohkaisisi koulutuksen järjestäjiä aloittamaan uuden koulutuksen huolimatta pienistä opiskelijamääristä. Korotusta puoltaa myös se, että koulutusmuoto on uusi, opiskelijoille on annettava runsaasti opintojen ohjausta ja pedagogista tukea. Korotus on perusteltu myös opettajien täydennyskoulutustarpeen vuoksi.

Turussa, 11.6.2013

Erja Vihervaara
puheenjohtaja
Turun iltalukion rehtori

Tarja Boe
varapuheenjohtaja
Jyväskylän aikuislukion rehtori

Opetus- ja kulttuuriministeriölle / Lausunnon keskeinen sisältö

Viite Dnro 21/010/2013

Lausunto hallituksen esitysluonnoksesta lukiolain ja opetus- ja kulttuuritoimen rahoituksesta annetun lain muuttamisesta (maahanmuuttajien ja vieraskielisten lukioon valmistava koulutus)

Lukioon valmistavan koulutuksen mahdollistuminen on **erinomaisen hyvä lisä** maahanmuuttajien koulutustason nousuun ja mahdollisuuksiin selviytyä lukiosta. Aikuislukioiden ja –linjojen kannalta on ensiarvoisen tärkeää, että koulutuksen laajuudesta on **aikuissovellus**.

Epätasa-arvoiseen asemaan joutuvat ne maahanmuuttajat, jotka ovat epävarmoja siitä, haluavatko lukioon vai ammatilliseen koulutukseen. Epävarmat opiskelijat onkin syytä edelleen ohjata lisäpisteiden takia lisäopetukseen, mikäli ylläpitäjällä sellainen on. Tämä vähentää lukioon valmistavaan koulutukseen tulijoita.

Aikuissovelluksen valmistavan lukiokoulutuksen opiskelijat tulee ottaa valtioneuvoston periaatepäätöksen mukaisesti opintotuen piiriin syksystä 2014 lähtien. Oikeus koulumatkatukeen on myös tärkeä opiskelijoiden yhdenvertaisten opiskelumahdollisuuksien kannalta. Tuet ovat monelle maahanmuuttajalle tärkeitä, sillä kyse voi olla toimeentulosta, jos kotouttamisaika on päättynyt eikä oikeutta opintotukeen ole.

Toivomme, että opiskelijaksi voidaan ottaa perinteiseen vähemmistöryhmäämme kuuluvat eli romanit, jotka myös ovat aliedustettuina toisen asteen koulutuksessa. On myös suomen kansalaisia, jotka ovat suorittaneet peruskoulun ulkomailla ja joiden suomen kielen taito voi olla puutteellinen. Ehdotamme, että perusteiden kohta 1 kuuluisi näin: 1) joka on maahanmuuttaja tai muutoin vieraskielinen ***tai valtaväestöön kuuluva henkilö, jolla on puutteellinen suomen kielen taito.***

Yksikköhinnan korotus on aiheellinen. **Korotuksen tulisi olla** sama kuin perusopetukseen valmistavan koulutuksen yksikköhinta, mutta suhteutettuna tuntimäärään eli **1,67**.

Turussa, 11.6.2013

Erja Vihervaara
puheenjohtaja
Turun iltalukion rehtori

Tarja Boe
varapuheenjohtaja
Jyväskylän aikuislukion rehtori